

ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИДА ТАЪЛИМНИНГ ECTS КРЕДИТ ТИЗИМИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА НИЗОМ

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом олий таълим муассасаларида (кейинги ўринларда - ОТМ деб юритилади) ўқув жараёнини таълимнинг ECTS (European Credit Transfer System) тизими асосида ташкил этиш тартибини белгилайди.

2. Таълимнинг ECTS тизими талабага йўналтирилган ўқитиш, таълим бериш ва баҳолашнинг ошқоралиги тамойилига асосланган бўлиб, кредитларни йиғиш ва кўчириб ўтказишдан иборатдир. Мазкур тизим кредитларнинг жамғариб бориладиган таълимнинг барча босқичлари бўйича илгари йиғилган ўсиб боровчи кредитлар ҳисобини билдиради.

ОТМларида ўқув жараёнига таълимнинг ECTS тизимини жорий этиш ушбу Низомнинг 1-иловасига мувофиқ босқичма-босқич амалга оширилади.

3. ОТМларда таълимнинг ECTS тизимини жорий этишнинг асосий вазифалари қуйидагилардан иборат:

ривожланган давлатлар олий таълим муассасаларининг илғор тажрибалари ва тавсияларидан фойдаланган ҳолда халқаро таълим стандартларини жорий қилиш, ОТМларни малакали профессор-ўқитувчилар билан таъминлаш, сифатли ўқув дастурлари ва ўқув материалларини ишлаб чиқиш орқали таълим сифатини ошириш;

хорижий олий таълим муассасалари билан талабалар, профессор-ўқитувчилар, илмий изланувчиларнинг алмашинув дастурларини кенгайтириш;

замонавий таълим технологиялари ва ўқув жараёнларини ташкил этишнинг самарали шакллари ўзлаштириш орқали педагог кадрлар салоҳиятини оширишга кўмаклашувчи рақобат муҳитини яратиш;

талабага таълим дастурини мустақил шакллантириш имкониятини яратиш ва билимини баҳолашнинг ошқоралигини таъминлаш.

2-боб. Асосий тушунчалар

4. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

GPA (Grade Point Average) - таълим олувчининг дастур бўйича ўзлаштирган баллари ўртача қиймати бўлиб, у қуйидаги формула ёрдамида ҳисобланади:

$$GPA = \frac{K_1 * U_1 + K_2 * U_2 + K_3 * U_3 \dots + K_n * U_n}{K_1 + K_2 + K_3 \dots + K_n}, \text{ бунда:}$$

K - фанга ажратилган синов бирликлари миқдори;

U - фан бўйича тўпланган балл.

академик мобиллик - талабанинг қабул қилувчи муассасада вақтинча таълим олиш даврида кредитларни ўзлаштириши ва уларни жўнатувчи муассаса томонидан тан олинishi;

мобиллик дастури - таълим тўғрисидаги келишув асосида академик мобиллик даврида талаба томонидан ўзлаштирилиши лозим бўлган таълим дастури;

малака берувчи таълим муассасаси - белгиланган миқдордаги кредитларни тан олишни ҳисобга олган ҳолда таълим ва малака тўғрисидаги ҳужжат берувчи муассаса;

синов бирликлари (кредитлар) - таълим олиш натижалари асосида ўқитиш ҳажми ва у билан боғлиқ меҳнат харажатлари. Кредитлар қоидага мувофиқ бутун сонларда ифодаланади;

кредитларни бериш - малака ёки унинг алоҳида қисмларига қўйилган талабларга мувофиқ эришилган таълим олиш натижаларига кўра талаба ёки бошқа таълим олувчиларга кредитларни расмий тақдим этиш жараёни;

кредитларни кўчириш - малакага эга бўлиш мақсадида бир таълим муассасаси, таълим дастурида олинган кредитларни бошқа таълим муассасасида тан олиш;

кредит соати - маъруза, лаборатория, семинар, студия ва амалий машғулотлар ҳамда амалиётларнинг 1 академик соати 40 дақиқага тенг;

таълим тўғрисидаги маълумотнома - ўзлаштирилган фанлар, тўпланган кредитлари миқдори, олинган баҳолар акс эттириладиган талабанинг академик ўзлаштириши бўйича гувоҳнома;

транскрипт - таълим олишнинг тегишли даврида ўзлаштирилган кредитлари ва баҳоларнинг ҳарф ва рақамлардаги ифодаси кўрсатиб ўтилган фанлар рўйхатини ўз ичига олган белгиланган шаклдаги ҳужжат;

тьютор - маърузачи томонидан ўқитилаётган фанни ўзлаштиришда таълим олувчиларга ёрдам берувчи шахс;

эдвайзер - тегишли мутахассислик бўйича таълим олувчига академик мураббий функциясини бажарувчи, таълим траекториясини (шахсий ўқув режасини) шакллантиришда ва ўқиш даврида таълим дастурини ўзлаштиришда кўмаклашувчи ўқитувчи.

3-боб. Таълим дастури тузилмаси

5. Таълим дастури тузилмаси бир ёки бир нечта модуллардан иборат таълим элементларидан ташкил топган бўлиб, ОТМ томонидан тасдиқланади. Таълим дастури аудитория машғулотлари, илмий лойиҳалар, ишлаб чиқариш амалиёти ва бошқа таълим элементларидан иборат бўлиши мумкин. Тузилмалар таълим олиш натижаларига мос бўлган ва кредитларда ифодаланган ижтимоий ва жамоат фаолиятини қамраб олиши мумкин.

6. Таълим дастури тузилмаси унинг ҳар бир таълим элементида мос келадиган таълим олиш натижалари (камида 6 та кўрсаткич) кўрсатган ҳолда, бир академик ўқув йилига 60 кредитга мос келишини ҳисобга олиб ишлаб чиқилади. Дастурда кредитларнинг миқдори сарфланадиган меҳнат харажатлари асосида кўрсатилади.

7. Талабаларнинг таълим дастурини муваффақиятли ўзлаштиришлари ҳамда талаб қилинган малакага эга бўлишлари учун талаблар аниқ белгиланади. Ўзлаштириш қоидалари танланган таълим дастури бўйича ўқитишнинг турли босқичлари учун белгиланган кредитлар миқдорида ёки кредитлар оралиғида ифодаланиши мумкин.

8. Таълим дастурининг талабалар томонидан муваффақиятли бажарилишига ёрдам бериш учун ОТМ маслаҳат ва тушунтиришлар бериб боради. Маслаҳат доирасида талабаларга таълим олиш натижасида эришган ютуқлар ва тажрибаларни тан олиш имкониятлари тушунтирилади.

9. ОТМ барча фанлар каталоги ва ўқитиш шароитлари тўғрисидаги батафсил маълумотлар ҳамда долзарб ахборотларни ушбу Низомнинг 2-иловасига мувофиқ ОТМнинг веб-саҳифасида таълим бериладиган барча тилларда (ўзбек, рус, инглиз ва бошқа) эълон қилиб бориши шарт.

10. Таълим элементларининг амалга оширилишига масъул ўқитувчилар таълим дастурида кўрсатилган натижалар билан таълим бериш ҳамда баҳолаш жараёнлари ўртасидаги мутаносибликни таъминлашлари лозим.

4-боб. Ўқув жараёнини режалаштириш, мониторинги ва таълим сифатини таъминлаш

11. Ўқув жараёни ўқув ва назорат тадбирлари мажмуини ўз ичига олади. Ўқув тадбирларида барча турдаги аудитория машғулотлари, амалиёт ва мустақил ишларнинг ташкил этилиши назарда тутилади. Назорат тадбирлари таълим олувчиларнинг ўқув режасидаги тегишли фанлар бўйича билимларни ўзлаштириши ва уларнинг натижаларини баҳолашни кўзда тутди.

12. Ўқув жараёни талабалар, ўқитувчилар ва маъмурият ўртасида очиқ мулоқот шаклида талабага йўналтирилган ёндашув асосида режалаштирилади. Ушбу жараёнда талабаларнинг талаб ва истаклари муҳокама қилинади. Барча манфаатдор томонлар таълим

дастурининг яратилиши ва ўзлаштирилишининг конструктив муҳокамасига жалб этилиши мумкин. Бундай баҳсларда талабалар вакиллари овоз бериш ҳуқуқи орқали иштирок этишлари мумкин.

13. Ўқув жараёнини режалаштириш қуйидаги босқичлардан иборат бўлади:
намунавий ўқув режа ва фанлар каталогини ишлаб чиқиш ҳамда қўшимча равишда ушбу Низомнинг 3-иловасига мувофиқ танлов фанлар каталогини шакллантириш;
ишчи ўқув режаларини тузиш;
фанларнинг ишчи дастурини (силлабусни) ишлаб чиқиш;
ўқув жараёни жадвалини тузиш;
академик потоклар ва гуруҳлар бўйича ўқув машғулотларининг жадвалларини тузиш.

14. Семестр давомида талаба томонидан ўзлаштирилиши лозим бўлган синов бирлигининг ҳажми ўқув режада кўрсатилган мажбурий ва танлов фанларни ўз ичига олади. Танлов фанларини ўрганишга ажратиладиган кредитлар миқдори таянч ОТМ томонидан белгилаб берилади.

15. Ўқув йили давомийлиги 36 ҳафтагача бўлиб, шундан 30 ҳафтаси академик давр, 6 ҳафтаси якуний назоратдан иборат бўлади.

Таълим олувчи учун бир ECTS кредитнинг соатлардаги миқдори 25-30 соатни ташкил этади ва иш ҳажми бакалавриятда - 40-50% аудитория соати, 50-60% мустақил иш соатига, магистратурада - 30%-40% аудитория соати, 60-70% мустақил иш соатига (малакавий амалиёт ва битирув малакавий ишлари бундан мустасно) бўлинади.

16. Ўқув жараёнининг мониторинги таълим олишнинг белгиланган натижаларига эришиш, номинал меҳнат ҳажми ҳамда уларнинг ҳаққонийлиги ва мослигини баҳолаш мақсадида ўтказилади.

Мониторинг сўровнома, фокус-гуруҳлар, интервью олиш ёки эришилган натижаларни таҳлил қилиш ва бошқа усулларда амалга оширилиши мумкин.

17. Таълим сифати самарадорлигини таъминлаш ОТМ томонидан амалга ошириладиган таълим йўналишлари ва мутахассисликлар таълим дастурининг ваколатли ташкилотлар тавсифномалари ва талабларига мосликни таъминлаш жараёнларини ўз ичига олади.

5-боб. Академик мобиллик ва кредитларни тан олиш

18. Академик мобилликни таъминлаш ва талабанинг кредитларини ОТМ томонидан тан олинишида қуйидаги ҳужжатлардан фойдаланилади:

фанлар каталоги;
ушбу Низомнинг 4-6-иловаларида белгиланган шаклдаги таълим тўғрисидаги келишув, маълумотнома ва сертификат.

Мазкур ҳужжатлар таълим олиш натижаларини акс эттиради ва малака берувчи таълим муассасасига кредитларни тан олиш ва кўчириб ўтказиш учун асос ҳисобланади.

19. Талаба томонидан таълим олиш натижасига мос келувчи бошқа таълим муассасаси таълим дастурида эришилган ютуқлари учун ўзлаштирилган кредитлар миқдори ОТМда белгиланган таълим олиш натижаларига ўзлаштириладиган кредитлар миқдорига тенг ҳисобланади.

20. Таълим тўғрисидаги келишувга мувофиқ ОТМ томонидан академик мобиллик доирасидаги талабанинг барча кредитлари таълим дастурини ўзлаштиришда талабага қўшимча топшириқларсиз ҳисобга олинади.

21. Талабанинг академик мобиллик даврида ўзлаштирилиши белгиланган таълим элементларини жўнатувчи муассасанинг розилигисиз ўзгартириш мумкин эмас. Хориждаги ҳамкор ташкилотларнинг таълим дастурларида белгиланган таълим олиш натижалари ОТМнинг таълим дастури бўйича таълим олиш натижаларига мос келиши ёки уларни тўлдириши лозим. Таълим олиш натижалари хорижда таълим олиш давридан кейин тан олинади.

22. Қабул қилувчи муассасада талаба томонидан ўзлаштириладиган ўқув элементларининг тўплами ва улар ОТМнинг таълим дастурига интеграция қилинганлиги таълим тўғрисидаги келишувда аниқ кўрсатилган бўлиши лозим. Қабул қилувчи муассасада ўзлаштириладиган кредитлар миқдори хорижда ўқиш даврига мутаносиб бўлиши ҳамда талаба ўқув йили давомида 60 кредит ҳажмидаги таълим элементларини ўзлаштириши лозим.

23. ОТМ академик мобиллик дастури бўйича режалаштирилган таълим элементларини ўзлаштириш учун талабани ушбу Низомнинг 7-илоvasида белгиланган шаклдаги ҳужжат асосида фанларга рўйхатдан ўтказди ва мобиллик даврида ушбу элементларни ўзлаштириш имкониятлари таъминланишини ўз зиммасига олади.

24. Ҳамкор ташкилотлар билан биргаликда ишлаб чиқилган таълим дастурлари доирасида академик мобиллик учун таълим тўғрисидаги келишувлар тузилиши зарур ҳисобланмайди.

25. Таълим тўғрисидаги келишувга мувофиқ академик мобиллик даврида талабанинг билим даражасини аниқловчи кўрсаткичлар ушбу Низомнинг 8-9-иловаларида белгиланган жадваллар асосида қабул қилинади.

26. Стажировкани ўташ бўйича келишув ушбу Низомнинг 10-илоvasида белгиланган тавсия этиладиган элементлар асосида талаба, ОТМ ва қабул қилувчи ташкилот томонидан уч томонлама имзоланади.

27. Стажировка давомида талаба томонидан ўзлаштирилган билимларнинг ошқоралигини таъминлаш ва уларни тасдиқлаш мақсадида қабул қилувчи муассаса томонидан стажировкани ўтаганлик тўғрисида сертификат берилади.

6-боб. Баҳолаш, баҳоларни конвертация қилиш

28. Талабалар таълим дастури доирасида ўқитиш шаклидан қатъи назар, белгиланган тартибдаги баҳолаш мезонлари асосида баҳоланади.

29. Фан дастурида (силлабусда) белгиланган баҳолаш тартиби ҳамда ушбу Низомнинг 8-илоvasида келтирилган ижобий баҳолар доирасида баҳоланган таълим олувчиларга кредитлар берилади. Талаба белгиланган таълим олиш натижаларига эриша олмаган тақдирда, кредитлар берилмайди.

30. Баҳолаш усуллари фан ёки модул доирасидаги талабанинг ютуқларини акс эттирувчи ва тасдиқловчи ёзма, оғзаки, амалий иш, лойиҳа, портфолио ва назоратлар каби турларни ўз ичига қамраб олади. Баҳолаш мезони таълим олиш натижасига эришилганлигини акс эттириши шарт.

31. Кредитларни кўчириш ушбу Низомнинг 9-илоvasига мувофиқ ОТМ баҳоларини конвертациялаш жадвалини бошқа муассасада тузилган шунга ўхшаш жадвал билан солиштириш асосида амалга оширилади.

7-боб. ECTS тизими бўйича киритиладиган қўшимча лавозимлар ва уларнинг функциялари

32. Тьютор ҳар бир талабанинг фанни ўрганиш жараёнини, индивидуал топшириқлар, семинар, амалий ва лаборатория машғулотларини бажарилишини назорат қилади, зарур ҳолларда унга ёрдам беради.

33. Эдвайзер таълим олувчининг ўқиш жараёнига боғлиқ бўлган манфаатларини ифодалаши, ўқув жараёнига оид зарур ахборот материалларини тайёрлашда қатнашиши ва ушбу материалларни талабага электрон ташувчида тақдим этиши, ўз вақтидаги тайёргарликни ва услубий материаллар мавжудлигини, мутахассислик бўйича барча фанлардан ўтказиладиган оралиқ ва якуний назоратларнинг бажарилишини назорат қилади.

34. Эдвайзерлар ОТМ ректори томонидан тайинланади.

35. Ўқув йили давомида эдвайзерлар деканат томонидан тасдиқланадиган режа асосида фаолият юритади. Таълим олувчиларнинг академик муаммоларини ҳал қилиш

мақсадида эдвайзер режадан ташқари ташкил этилган шахсий учрашувларни ташкиллаштириши мумкин.

36. Эдвайзер фаолияти қуйидагиларни ўз ичига олади:

таълим олувчиларни таълим жараёнини ташкиллаштириш қоидалари билан таништириш;

таълим олувчиларнинг устувор жиҳатларини, лаёқатлари ва имкониятларини аниқлаш;

танлов фанларининг намунавий ўқув режаси ва фанлар каталоги билан таништириш; кредитлар миқдори ва уларни ўзлаштириш тўғрисида изох бериш;

ОТМда ўқув жараёнини самарали ташкиллаштиришга йўналтирилган турли жамоат кўмиталарини ташкил этиш.

8-боб. Талабаларни ўқишдан четлаштириш, қайта тиклаш, курсдан-курсга ўтказиш механизмлари

37. Талабалар ОТМдан қуйидаги ҳолларда четлаштирилади:

ўз хоҳишига биноан;

касалиги туфайли (тиббий комиссия маълумотномаси асосида);

ўқув интизомини ва таълим муассасасининг ички тартиб-қоидаларини мунтазам равишда ёки бир маротаба қўпол равишда бузганлиги учун;

шартнома асосида ўқиётган таълим олувчилар шартнома билан боғлиқ мажбуриятларни бажармагани учун;

суд томонидан озодликдан маҳрум этилганлиги сабабли;

вафот этганлиги сабабли.

Четлаштирилган талабага белгиланган шаклдаги таълим тўғрисидаги маълумотнома берилади.

38. Бир фанга ажратилган аудитория соатидан 25% ва ундан ортиқ соатини сабабсиз қолдирган талаба ушбу фандан четлаштирилиб, якуний назоратга киритилмайди ҳамда академик қарздор деб ҳисобланади. Назорат турларидан саралаш балларини йиға олмаган талабалар якуний назоратга киритилмайди ва қарздор деб ҳисобланади. Қарздор талабалар таътил вақтида ёки семестр мобайнида ўз ҳисобидан қайта ўқиш ҳуқуқига эга. Назорат турларидан саралаш балини тўплаган, аммо якуний назоратдан ўта олмаган талабаларга таътил вақтида ёки семестр мобайнида 2 маротаба бепул қарздорликни топширишга рухсат этилади. Шу имкониятдан фойдаланмаган талабалар ўз ҳисобидан қайта ўқиш ҳуқуқига эга.

39. Таълим олувчини босқичдан-босқичга ўтказиш унинг GPA қийматини ҳисобга олган ҳолда амалга оширилади. ОТМ талабаларни курсдан-курсга ўтказишда GPA кўрсаткичини мустақил белгилаш ҳуқуқига эга. Бунда GPA кўрсаткичи 2,4-3,0 оралиғида бўлиши талаб этилади. GPA ўтиш баллини тўплай олмаган талаба қайта ўқиш учун тегишли босқичда қолдирилади. Семестр ва ўқув йили якуни натижалари бўйича академик қарздорлиги бор таълим олувчилар ўқишдан четлаштирилмайди. Курсдан-курсга қолган талабалар фақат қарздор бўлган фанларини ўзлаштириб уларга мос равишда шартнома маблағларини тўлайди. Шартнома асосида бир босқичда қайта ўқиш сони чегараланмайди. Жами таълим олиш муддати 8 йилгача деб белгиланади.

40. Таълим олувчи Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари асосида ўқишини қайта тиклаш ва кўчириш ҳуқуқига эга. Таълим олувчи томонидан четлаштирилгунга қадар ўзлаштирган кредитлар миқдори ОТМ томонидан тўлиқ ҳажмда ҳисобга олинади.

9-боб. Якуний қоидалар

41. ОТМда таълим олишнинг тўлов қиймати Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонун ҳужжатларига мувофиқ белгиланади.

42. Фанлар бўйича қайта таълим олиш учун тўлов қиймати ОТМ томонидан бутун ўқув йилининг контракт суммасидан келиб чиққан ҳолда белгиланади. Қайта таълим олиш учун тўлов механизми ОТМ томонидан бир кредит қийматини ҳисоблаш асосида

белгиланади. Бир кредит қиймати ўқув йили давомидаги таълим олиш учун тўланадиган умумий суммани режалаштирилган кредитлар миқдorigа бўлиш йўли билан аниқланади.

43. Талаба ОТМ таълим дастурини муваффақиятли ўзлаштирган тақдирда унга академик даражасини тасдиқлайдиган диплом ва ушбу Низомнинг 11-иловасига мувофиқ диплом иловаси берилади.

Олий таълим муассасаларида кадрлар тайёрлаш бўйича ўқитишнинг ECTS тизимини жорий этиш схемаси

Босқичлар	Тадбирлар	Ижро учун масъуллар	Бажариш муддатлари
1-босқич	<u>Таълим дастури:</u> 1. Ўқув режаси ва фан дастурларини жаҳон стандартига мослаштириш ва тасдиқлаш; 2. Хар бир фанга синов бирликларини тақсимлаш; 3. Фанлар каталогини шакллантириш ва эълон қилиш.	Мухаммад ал-Хоразмий номидаги Тошкент ахборот технологиялари университети (Университет)	Ўқув йили бошлангунга қадар
2-босқич	<u>Талабаларни қабул қилиш;</u> Таълимнинг кредит тизими бўйича талабаларни (бакалавр ёки магистратурага) белгиланган тартибда 1-босқичга қабул қилиш.	Университет ва унинг филиаллари	Ўқув йили бошлангунга қадар
3-босқич	<u>Таълим траекторияси:</u> Талабаларни жалб этган ҳолда таълим траекториясини шакллантириш.	Университет ва унинг филиаллари	2019-2020 ўқув йилидан бошлаб хар ўқув йили бошлангунга қадар
4-босқич	<u>Мобиллик:</u> 1. Педагог ўқитувчи таркибининг мобиллиги бўйича ҳамкор ташкилотлар билан келишувлар тузиш; 2. Магистратура талабаларнинг таълим траекториясида мобиллик ойнасини ташкил этиш; 3. Бакалавриатура талабаларнинг мобиллик дастурларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш.	Университет, унинг филиаллари, ҳамкор ташкилотлар, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги (Вазирлик)	2020-2021 ўқув йилидан бошлаб доимий
5-босқич	<u>Сифатни таъминлаш:</u> 1. Таълимнинг кредит тизимини аккредитациядан ўтказиш бўйича ваколатли ташкилотлар билан келишув тузиш; 2. Таълимнинг кредит тизимларини аккредитациядан ўтказиш.	Университет ва унинг филиаллари, Вазирлик	2021-2022 ўқув йилидан бошлаб доимий
6-босқич	<u>Таълим натижасини тасдиқлаш:</u> Халқаро тан олинган иловали битирув дипломинини бериш.	Университет ва унинг филиаллари	2022 йилдан бошлаб таълим дастури якунида

Фанлар каталогида акс эттирилиши лозим бўлган маълумотлар

Умумий маълумот:	
<ul style="list-style-type: none"> ● таълим муассасасининг номи ва манзили; ● таълим муассасасининг тавсифи (типи ва ҳолати); ● таълим муассасаси раҳбарияти; ● ўқув жараёни жадвали; ● ОТМда амалга ошириладиган дастурлар рўйхати; 	<ul style="list-style-type: none"> ● таълим муассасасига ўқишга кириш талаблари, иш юритиш тиллари ва рўйхатдан ўтиш тартиби; ● мобиллик даври ва олдинги таълимни тан олиш тартиби; ● кредитларнинг тақсимланиш принципи; ● таълим жараёнини назорат қилиш тартиби.
Хизмат ва ресурслар:	
<ul style="list-style-type: none"> ● талабалар билан ишлаш хизматлари; ● яшаш ва овқатланиш шароити ва нархи; ● талабаларнинг молиявий таъминоти; ● тиббиёт хизматлари; ● суғурта; ● имконияти чекланган ва алоҳида эҳтиёжли талабалар учун шароитлар; ● таълим олиш муҳити; 	<ul style="list-style-type: none"> ● халқаро академик дастурларда қатнашиш имкониятлари; ● кирувчи мобиллик қатнашчиларига амалий ахборот; ● тиллар бўйича фанлар; ● иш жойида амалиётни ўташ имкониятлари; ● спорт билан шуғулланиш ва дам олиш имкониятлари; ● талабалар бирлашмалари; ● ахборот-ресурс маркази.
Ўқув фанлари дастурлари тўғрисида ахборот:	
<ul style="list-style-type: none"> ● ўзлаштириладиган малакалар; ● дастурларнинг давом этиш муддати; ● кредитлар миқдори; ● миллий малака квалификацияси доирасида салоҳият даражаси; ● тайёрлов йўналишлари ва ўқишга кирувчиларга алоҳида талаблар (агар мавжуд бўлса); ● олдинги таълимни тан олиш тартиби; ● малакавий ва норматив талаблар; ● дастур йўналиши; ● таълим олиш натижалари; 	<ul style="list-style-type: none"> ● кредитлар акс эттирилган схема тарзидаги тузилмаси (кундузги таълим учун 60 кредит миқдорида); ● таълим шакли; ● назорат ўтказиш тартиби ва баҳолаш шкаласи; ● стажировкалар; ● ишлаб чиқариш ташкилотларида амалиётлар; ● битирувчиларнинг профессионал профили; ● олий таълимдан кейинги таълим.
Қўшма дастурларда қуйидаги қўшимча элементлар тавсия этилади:	
<ul style="list-style-type: none"> ● таълим ва малака тўғрисидаги ҳужжат ҳақида ахборот ва унинг иловаси; ● консорциум аъзолари ва уларнинг роли; ● таълим дастурининг мобиллик тузилмаси. 	
Аниқ таълим дастурлари элементлари тавсифи тўғрисида ахборот:	
<ul style="list-style-type: none"> ● код; ● номи; ● тип (мажбурий/танлов); ● цикл (қисқа, биринчи, иккинчи/учинчи); ● дастур доирасида амалга оширилиш йили (агар мавжуд бўлса); ● дастур қисмининг амалга оширилиш даври; ● кредитлар миқдори; ● маърузачиларнинг Ф.И.Ш.; ● таълим олиш натижалари; 	<ul style="list-style-type: none"> ● таълим тури (кундузги, масофавий ва бошқалар); ● асосий ва қўшимча талаблар (агар мавжуд бўлса); ● фан таркиби; ● мажбурий ва тавсия этиладиган адабиётлар рўйхати ҳамда бошқа хил манбалар / жиҳозлар; ● режалаштирилган ўқув фаолиятининг услуби ва шакли; ● баҳолаш мезони ва усули, ўқиш тили.

Танлов фанлари каталоги шакли

Т/р	Фаннинг номи ва қисқа тавсифи	Кредитлар миқдори	Семестр, триместр, чорак	Мустақил ишлар рўйхати	Профессор-ўқитувчилар: Ф.И.Ш., илмий унвони ва даражаси
Таянч фанлар					
Мутахассислик фанлари					

Таълим тўғрисидаги келишувда акс эттирилиши лозим бўлган маълумотлар

<ul style="list-style-type: none"> ● талабанинг Ф.И.Ш. ва боғланиш маълумотлари; ● университет ва талабани қабул қилаётган таълим муассасаси масъул шахсларининг Ф.И.Ш. ва боғланиш маълумотлари; ● жўнатаётган таълим муассасасида талабанинг таълим йўналиши/ мутахассислиги; ● ўқиш даври (қисқа, биринчи, иккинчи/учинчи); ● қабул қилаётган муассасада ўқиш даври (бошланиш ва тугаш вақти); ● хорижда ўқиш дастури: қабул қилаётган таълим муассасада ўқиш режалаштирилган таълим элементларининг кредитлар кўрсатилган фанлар каталогига иқтибос; ● муваффақиятли мобиллик даври натижасида университетда кредит сифатида қабул қилинадиган таълим элементлари; ● уч томонлама келишув (талаба, ОТМ ва қабул қилаётган таълим муассасаси).

Таълим тўғрисидаги маълумотномада акс эттирилиши лозим бўлган маълумотлар

<ul style="list-style-type: none"> ● талабанинг Ф.И.Ш.; ● идентификация қилиш ва боғланиш маълумотлари; ● университетнинг боғланиш маълумотлари; ● талабанинг таълим йўналиши ва дастур номи; ● жорий ўқув йили; ● қабул қилувчи таълим муассасасида талаба томонидан ўзлаштирилган таълим элементлари (кредитлар миқдори ва маҳаллий баҳолаш шкаласи); ● баҳолаш тизими; ● референт гуруҳларда баҳоларни тақсимлаш тўғрисида маълумот; ● берилган сана ва масъул шахснинг имзоси.

**Стажировкани ўташ тўғрисидаги сертификатда акс эттирилиши
лозим бўлган маълумотлар**

- талабанинг Ф.И.Ш.;
- ташкилот номи;
- ташкилот билан боғланиш учун маълумот (манзил, телефон рақами, электрон-манзил, веб-сайт);
- ташкилот типи;
- стажировкани ўташ муддатининг бошланиш ва тугаш санаси;
- стажировканинг батафсил дастури, вазифалар рўйхати;
- ўзлаштирилган билимлар, кўникмалар ва компетенциялар;
- талабанинг ишига қўйилган баҳо;
- берилган сана ва масъул шахснинг имзоси.

Таълим олувчини фанлар бўйича рўйхатдан ўтказиш шакли

Таълим олувчининг шахсий коди		
Фамилияси		
Исми		
Шарифи		
Таълим йўналиши / мутахассислиги		
Ўқув йили		
Уй манзили		
Телефон рақами		
Муассиснинг Ф.И.Ш.		
Кафедра		
Телефон рақами		
Мажбурий фанлар	Танлов фанлари	
	Эълон қилингани	Муқобили
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.
4.	4.	4.

Олий таълим муассасаларида таълимнинг
ECTS тизимини ташкил этиш тўғрисида
низомга 8-ИЛОВА

Баҳоларни конвертация қилиш жадвали (5 баллик тизимдан фоизга)

5 балли	100% шкала	5 балли	100% шкала	5 балли	100% шкала
5,00 — 4,96	100	4,30 — 4,26	86	3,60 — 3,56	72
4,95 — 4,91	99	4,25 — 4,21	85	3,55 — 3,51	71
4,90 — 4,86	98	4,20 — 4,16	84	3,50 — 3,46	70
4,85 — 4,81	97	4,15 — 4,11	83	3,45 — 3,41	69
4,80 — 4,76	96	4,10 — 4,06	82	3,40 — 3,36	68
4,75 — 4,71	95	4,05 — 4,01	81	3,35 — 3,31	67
4,70 — 4,66	94	4,00 — 3,96	80	3,30 — 3,26	66
4,65 — 4,61	93	3,95 — 3,91	79	3,25 — 3,21	65
4,60 — 4,56	92	3,90 — 3,86	78	3,20 — 3,16	64
4,55 — 4,51	91	3,85 — 3,81	77	3,15 — 3,11	63
4,50 — 4,46	90	3,80 — 3,76	76	3,10 — 3,06	62
4,45 — 4,41	89	3,75 — 3,71	75	3,05 — 3,01	61
4,40 — 4,36	88	3,70 — 3,66	74	3,00	60
4,35 — 4,31	87	3,65 — 3,61	73	3,0 дан кам	60 дан кам

Олий таълим муассасаларида таълимнинг
ECTS тизимини ташкил этиш тўғрисида
низомга 9-ИЛОВА

**Олий таълим муассасаларининг баҳолаш тизимини бошқа баҳолаш тизимларига
конвертация қилиш жадвали**

2017 йилдан бошлаб ОТМ баҳолаш тизими	Россия Федерацияси баҳолаш тизими	Европа мамлакатлари кредитларни кўчириб ўтиш ва тўплаш тизими	АҚШ баҳолаш тизими (A — F)	Буюк Британия баҳолаш тизими (%)	Япония баҳолаш тизими(%)	Корея Республикаси баҳолаш тизими (%)	2019 йилга қадар ОТМ баҳолаш тизими
«5»	«5»	«A»	«A+»	70 — 100	80 — 100	90 — 100	86 — 100
			«A»				
			«A-»				
«4»	«4»	«B»	«B+»	60 — 64	70 — 79	80 — 89	71 — 85
		«C»	«B»	50 — 59			
			«B-»				
«3»	«3»	«D»	«C+»	45 — 49	60 — 69	70 — 79	55 — 70
		«E»	«C»	40 — 44		60 — 69	
			«C-»				
			«D+»				
			«D»				
			«D-»				
«2»	«2»	«FX»	«F»	0 — 39	0 — 59	0 — 59	0 — 54
		«F»					

**Стажировкани ўташ бўйича келишувда акс эттирилиши
тавсия этиладиган маълумотлар**

- талабанинг Ф.И.Ш. ва боғланиш маълумотлари;
- ОТМ ва қабул қилаётган ташкилот масъул шахсларининг Ф.И.Ш. ва боғланиш маълумотлари;
- таълим йўналиши номи ва коди;
- таълим цикли (қисқа, биринчи, иккинчи/учинчи);
- ташкилот типи (компания): хусусий, давлат ва бошқалар;
- қабул қилувчи муассасада ўқиш даври (бошланиш ва тугаш вақти) ва синов бирликлари миқдори;
- стажировка якунида кутилаётган таълим олиш натижалари;
- кредитлар миқдорини ўзида акс эттирган стажировка дастурининг батафсил тафсилоти;
- ҳафталик иш соатлари миқдори;
- стажировкани ўташ учун талабанинг тил билиш даражаси;
- мониторинг тартиби ва баҳолаш жараёни;
- стажировкани ўташ бўйича келишувга ўзгартириш киритиш тартиби;
- ОТМда стажировка натижасини тан олиш тартиби;
- уч томонлама келишув (талаба, ОТМ ва қабул қилаётган ташкилот).

**Олий таълим муассасаларида таълимнинг ECTS тизими бўйича таҳсил олган
битирувчилар учун бакалавр ва магистр академик даражасини белгиловчи диплом
иловаси шакли**

Ф.И.Ш./Full name:		
Туғилган санаси/Date of birth:		
Академик даража/Degree Course:		
Факультет /College:		
Йўналиш /Department:		
Ўқишга қабул қилинган санаси/Date of admission:		
Таълим олувчининг мақоми/Student status:		
Ўқишни тамомлаган санаси/Date of graduation:		
Фан номи/Subject	Кредитлар /Credits	Балл/ Grade
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
...		
Баҳолаш тизими/Grading system: A = 4.26 - 4.5 (86 - 90); A+ = 4.5 – 5 (90 - 100); B = 3.55 - 3.95 (71 - 80); B+ = 4.0 - 4.25 (80 - 85); C = 3.0 - 3.25 (60 - 65); C+ = 3.25 - 3.5 (65 - 70).	Жами кредитлар миқдори/Total credits	Ўртача балл/ GPA